

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Szturm de Sztrem Edward: Ceny ziemi

Źródło:

Kwartalnik Statystyczny 1924 Tom 1 zeszyt 4, strony 265-282

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.

„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

EDWARD SZTUM DE SZTREM.

CENY ZIEMI.

Już od roku 1922 Główny Urząd Statystyczny próbował zainicjować statystykę cen ziemi. W ciągu jednak 1922 i 1923 roku próby te nie doprowadziły do rezultatu częściowo z powodu błędnie wybranych dróg dla zbierania tej statystyki, a przede wszystkim z powodu niestabilizowanej waluty. Gwałtowny spadek marki powodował zupełną nieokreśloność w cenach i nieporównalność między sobą cen zebranych w różnych okresach, nawet sąsiednich, nie bacząc na to, że coraz bardziej rozpowszechniał się zwyczaj ustalenia cen ziemi w walucie złotej (dolarach) lub nawet w ekwiwalencie produktu. Co zaś do źródeł, to były próby otrzymania cen ziemi za pośrednictwem urzędów ziemskich. Jednak ceny okazały się ujęte w sposób mało dokładny, a czasem notowania podawane były wprost nie dość uzasadnione i przez to przypuszczalnie nie mające żadnego związku z rzeczywistością (jeżeli nie wprost fałszywe). Zresztą rozumiały to same urzędy ziemskie i czyniły odpowiednie zastrzeżenia. Próby zbierania cen z aktów sprzedaży i t. p. całkiem zawiodły.

Dopiero w r. 1924 w maju i czerwcu, już po przejściu Polski na stałą walutę złotą, Główny Urząd Statystyczny rozpoczął zupełnie konkretnie prowadzenie statystyki cen ziemi. Przytem, pomijając źródła, które przedtem próbował wyzyskać, udał się wprost na drogę ankietową, mianowicie zwrócił się do swych korespondentów rolnych.

Materiał dotyczący cen na ziemię, naturalnie po odpowiednim zbadaniu go i, że tak się wyrażę, przesortowaniu, okazał się dość dobry i z pewnemi niewielkimi wyjątkami poważniejszych zastrzeżeń nie wzbudza. Ponieważ jednak materiał nie jest całkiem precyzyjny — ma odchylenia i luki — nie uważaliśmy za możliwe w ogłaszaniu go posuwać się do wielkich szczegółów i woleliśmy poprzestać na tablicach sumarycznych, gdzie na podstawie prawa wielkich liczb wszystkie odchylenia, nie mające charakteru zasadniczych błędów, niwelują się wzajemnie.

A. Okres przedwojenny.

Na wstępie musimy zaznaczyć, że materiał, dotyczący cen ziemi, ogłaszany przed wojną nie należał do najdokładniejszych wśród materiałów statystycznych. Ze względu na wysokie opłaty przy przewłaszczeniach w interesie sprzedającego i kupującego było podawanie wprost świadomie fałszywych, obniżonych liczb, dotyczących ceny sprzedaży. Statystyka zaś po większej części opierała się na cenach, wymienionych w aktach przewłaszczenia. Poza tem spotykamy się z rozmaitemi już specjalnie dzielnicowemi defektami statystyki.

W b. zaborze rosyjskim mamy liczby, ogłaszane urzędowo i dotyczące ziemi nabywanej za pomocą, lub za pośrednictwem Banku Włościańskiego, Mamy więc tu tylko jedną grupę tranzakcyj, przytem takich, przy których cena częściowo mogła być bardzo wysoka. Poza tem mamy w sprawozdaniach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie szacunek ziemi według tego ostatniego, dla Kresów Wschodnich zaś szacowanie Banku Szlacheckiego przy zastawie. Ani jedno ani drugie szacowanie nie są właściwą ceną ziemi przy konkretnych tranzakcjach, i często tak określone ceny są znacznie niższe od rzeczywistych. Innym materiałem nie rozporządzamy. W Małopolsce znowuż spotykamy się tylko z szacowaniem Towarzystwa Kredytowego oraz z cenami, osiągniętymi przy przymusowych licytacjach. Materiał także nie dość obfity.

Z daleko obfitszym materiałem spotykamy się w b. Dzielnicy pruskiej. Jednakże w tym przypadku natrafiamy na ceny, które rzeczywistość całkiem oderwała od normalnych warunków. Mamy tu na myśli istnienie Komisji Kolonizacyjnej i wpływ jej na kształtowanie się cen ziemi. Czy będziemy brali ceny, płacone przez Komisję Kolonizacyjną, czy też gdybyśmy nawet brali ceny, płacone poza Komisją, spotkamy się z liczbami, które dochodziły do wprost fantastycznej wysokości,

Jak szybko i rzeczywiście fantastycznie rosły te ceny, uwidoczniła poniższa tabelka, którą przytaczamy tylko dla stwierdzenia tego, co wyżej powiedzieliśmy.

Pruska Komisja Kolonizacyjna płaćła za hektar w markach niemieckich.

Rok	Po- znańskie	Prusy Zachod.	Rok	Po- znańskie	Prusy Zachod.
1900	821	811	1907	1 190	1 696
1901	753	859	1908	1 126	1 257
1902	778	915	1909	1 178	1 324
1903	968	1 019	1910	850	1 349
1904	873	1 121	1911	1 445	1 380
1905	1 004	1 238	1912	1 801	1 313
1906	1 262	1 467			

Tylko w Prusach Zachodnich widzimy pewne zahamowanie wzrostu, jednakże podobnych cen nie znajdujemy w żadnej innej dzielnicy. Ceny te w przeliczeniu na złote dla r. 1912 wynosiły w

Poznańskim	2224
Prusach Zachodnich	1622
B. Królestwie Kongresowem	425
Małopolsce	793

Przytem dla b. Królestwa Kongresowego i Małopolski wzięte są ceny, przyjmowane przy szacowaniu przez Towarzystwa Kredytowe.

Naturalnie te ostatnie ceny są za niskie, jednakże nawet dane, dotyczące cen płaconych faktycznie, lub szacowania zrobione inną drogą, nie dosięgają liczb, podanych dla b. zaboru pruskiego.

Tak w Małopolsce (według Bujaka) płacono za ziemię w wolnej sprzedaży przeciętnie za hektar w 1902 r. 620 koron, 1903 r. 662 koron, 1905 r. 842 koron, znowuż przy przymusowej licytacji mamy jeszcze wyższe sumy (patrz *Podręcznik Statystyki Galicji* t. IX), na przykład w 1909 r. 1034 koron, 1912 r. 1087 koron, wysokie również mamy ceny płacone przy parcelacji; za hektar w 1901 r. 700 koron; 1902 r. 730 koron, 1904 r. 1050 koron, 1905 r. 1150 koron, 1906 r. 1264 koron.

Zestawiając nawet te ceny jako najwyższe (niektóre są wprost wygórowane), jednak dalecy będziemy od cen w b. Dzielnicy pruskiej (ceny za hektar przeliczone na złote)

R o k	Poznań- skie	Małopolska		
		wolna sprzedaż	przymu- sowa licy- tacja	przy parcelacji
1905	1 240	842	—	1 150
1909	1 455	—	1 034	—
1912	2 224	—	1 087	—

W b. Dzielnicy rosyjskiej mieliśmy ceny ziemi znacznie niższe.

O ile chodzi o b. Królestwo Kongresowe, to w latach 1900—1902 przeciętna cena według danych rosyjskiego Ministerstwa Finansów (Opyt priblizitielnawo isczislenja narodnawo dochoda po razlicznym istocznikam i razmieram w Rosii — 1906 r.), które były oparte na aktach notarialnych, wynosiła za mórg polski 58,25 rb. Jednakże cena ta była za niska. Bank Włościański płaćł w tymże czasie średnio 90,31 rb., ta znów cena była za wysoka (najbliższą prawdy byłaby może cena przeciętna, t. j. około 75 rb.)

W dalszym ciągu cena morga ziemi przy zakupie przy pomocy Banku Włościańskiego wynosiła w 1901—1905 r. przeciętnie 95 rubli 1910 r. 130 rubli, 1911 r. 138 rubli, 1912 r. 160 rubli, 1913 r. 170 rubli,

Przeciętnie dla całego byłego Królestwa Kongresowego szacunek i morga przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie w rozpatrywanych przez nas na początku lat 1900—1902 wynosił tylko 45,4 rb. w r. 1913 zaś tenże szacunek wynosił 88,4 rb.

Dla roku 1913 w przeliczeniu na złote i za hektar cena ziemi według Banku Włościańskiego wynosiła 817, według szacunku Tow. Kred. Ziemsk. 425.

W województwach Wschodnich ceny ziemi były naturalnie jeszcze niższe.

Nie będziemy tu zestawiali liczb za szereg lat, podamy je tylko za niektóre okresy.

Więć przedewszystkiem ceny płacone za ziemię kupowaną przy udziale Banku Włościańskiego za dziesięcinę w rublach

Gubernje	1901— 1905 prze- ciennie	1910	1911	1912	1913
Grodzieńska . . .	90	108	151	144	140
Mińska	56	78	84	93	81
Wileńska	85	70	73	90	101
Wołyńska	124	186	168	176	166

Chcąc zestawić ceny za ziemię większej własności, musimy skorzystać z szacunku majątków w Banku Szlacheckim.

Odpowiednie ceny za dziesięcinę w rublach będą

Gubernje	1910	1911	1912	1913
Grodzieńska	120	64	115	115
Mińska	49	56	35	55
Wileńska	77	62	82	103
Wołyńska	56	102	115	113

Podajemy jeszcze dla orjentacji przeciętne szacowanie w r. 1913 przez prywatne banki ziemskie (Wileński, Moskiewski, Petersbursko-Tulski, Ki-jowski, Połtawski) w rublach za dziesięcinę gubernje: Grodzieńska 68, Mińska 37, Wileńska 63 Wołyńska 76

Zestawiając liczby Banku Szlacheckiego i Włościańskiego w przeliczeniu na złote i za hektar ziemi, otrzymamy dla r. 1913:

Gubernje	Cena według Banku Włościańskiego	Przeciętne szacowanie Banku Szlacheckiego
Grodzińska	336	276
Mińska	195	132
Wileńska	243	248
Wołyńska	398	272

Widzimy, że wszystkie te ceny i szacowania

w b. zaborze rosyjskim daleko pozostawały w tyle za takimiż danymi dla pozostałych dwóch dzielnic.

B. Okres 1919—1922 r.

W okresie wojny i okupacji naturalnie o jakichkolwiek cenach ziemi w sensie powyższym mowy być nie mogło. Po wojnie jedynym materiałem, którym rozporządzamy, są liczby, znajdujące się w aktach Głównego Urzędu Ziemskiego (obecnie Ministerstwo Reform Rolnych). Materiał ten jednak, jak już zaznaczyliśmy, jest niekompletny i mało dokładny. Jednakże dla pewnej ilustracji niektóre z zestawień tych przytaczamy.

Ceny przy sprzedaży majątków w całości.

W markach polskich za ha.

Ceny najwyższe i najniższe w kwartałach 1919—1921 r.

Okręgi Urzędów Ziemskich	1919	1920				1921			
	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Warszawa	932	487	673	482	2 401	2 257	6 719	2 875	20 217
do	3 429	5 954	10 205	5 952	15 420	29 765	37 208	98 050	73 910
Płock	1 230	1 373	818	982	2 414	1 191	4 992	3 216	964
do	4 557	4 745	9 844	9 864	26 254	20 126	54 607	89 300	171 581
Piotrków	393	743	322	1 879	2 107	643	2 009	950	21 517
do	3 725	4 965	13 977	5 411	8 930	23 218	38 273	214 663	110 932
Kalisz	—	—	—	—	2 023	1 698	9 921	7 937	14 288
do	—	—	—	—	—	31 150	27 355	142 880	71 440
Kielce	937	1 509	1 453	5 143	2 991	4 513	1 530	1 907	25 000
do	7 715	2 450	5 143	7 822	16 090	12 987	74 415	50 197	178 000
Radom	—	—	4 752	3 959	862	1 786	2 500	31 255	3 144
do	—	—	18 279	8 712	9 776	14 246	33 330	45 214	—
Lublin	3 366	639	2 834	—	—	7 500	41 078	41 078	—
do	5 247	6 978	8 371	—	—	45 061	—	101 100	—
Siedlce	1 000	552	1 055	—	—	1 772	4 233	625	4 808
do	1 786	3 401	9 556	—	—	11 220	60 724	38 827	137 930
Łomża	1 189	280	460	1 468	1 696	—	2 107	28 413	93 454
do	1 981	2 089	7 212	5 831	12 275	—	4 304	85 240	280 000
Białystok	—	—	—	—	2 370	1 704	6 191	2 495	3 562
do	—	—	—	—	5 033	2 310	12 778	30 023	54 794
Grodno	—	—	—	—	—	—	—	3 846	740
do	—	—	—	—	—	—	—	38 313	25 000
Pińsk	—	—	—	—	—	—	1 976	2 614	3 360
do	—	—	—	—	—	—	25 590	44 760	24 293
Łuck	—	—	—	—	—	—	1 830	1 007	1 281
do	—	—	—	—	—	—	37 515	49 410	57 516
Poznań	—	—	—	—	—	—	—	—	15 407
do	—	—	—	—	—	—	—	—	92 307
Kraków	2 040	7 300	1 216	4 470	3 500	—	1 952	6 950	—
do	8 394	—	11 867	—	27 441	—	30 728	44 500	—
Lwów	587	319	1 503	4 497	1 807	1 018	3 823	3 476	11 200
do	8 516	4 379	17 917	5 780	31 284	34 500	14 600	78 210	225 940
Przemyśl	—	—	—	—	—	10 233	12 176	12 523	33 250
do	—	—	—	—	—	21 725	18 250	52 140	87 500

U w a g a. Tablica podaje ceny płacone przy sprzedaży majątków ponad 100 ha ogólnego obszaru na podstawie pozwoleń na przewłaszczenie.

Ceny przy parcelacji prywatnej.*W markach polskich za ha.**Ceny najwyższe i najniższe w kwartałach 1921 r.*

Określenie Urzędów Ziemskich	1921				Określenie Urzędów Ziemskich	1921			
	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Warszawa od	2 665	1 380	18 938	13 000	Łomża . od	6 368	—	22 000	57 156
do	32 227	66 288	106 713	267 000	do	15 000	—	134 000	162 555
Płock . . od	2 300	5 400	10 000	13 220	Białystok od	13 000	9 154	11 000	27 000
do	12 000	44 545	90 000	350 000	do	30 000	50 813	120 000	100 000
Piotrków od	—	36 600	—	20 000	Grodno . od	—	2 680	5 481	10 000
do	—	62 500	—	142 800	do	—	36 500	60 000	190 000
Kalisz . . od	—	—	25 000	—	Pińsk . . od	—	—	11 000	11 000
do	—	—	45 000	—	do	—	—	43 000	100 000
Kielce . . od	4 025	10 380	20 000	60 000	Łuck . . od	—	20 000	20 000	30 000
do	51 132	59 469	125 000	180 000	do	—	45 000	100 000	200 000
Radom . . od	4 020	4 663	25 000	21 000	Kraków od	7 300	26 320	44 000	78 210
do	55 000	99 000	62 000	393 000	do	80 000	88 040	500 000	800 000
Lublin . . od	2 130	5 310	9 627	44 666	Lwów . . od	5 214	7 300	33 000	80 750
do	50 000	79 250	214 286	327 370	do	7 831	78 215	133 300	260 000
Siedlce . . od	3 082	3 354	25 597	—	Przemyśl od	5 450	10 380	9 688	35 000
do	15 120	37 500	36 000	—	do	34 600	31 140	262 500	480 000

Ceny przy parcelacji przez instytucje upoważnione.*W markach polskich za ha.**Ceny najwyższe i najniższe w kwartałach 1920—1921 r.*

Określenie Urzędów Ziemskich	1920				1921			
	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Warszawa od	2 393	8 950	13 425	10 000	11 000	25 000	100 000	92 560
do	9 979	17 900	17 434	48 330	62 300	71 200	204 700	267 000
Płock od	2 784	7 680	7 823	8 970	20 000	17 800	80 000	200 000
do	12 820	14 560	22 610	50 000	50 700	196 709	250 000	275 000
Piotrków od	5 000	10 716	—	—	—	—	—	—
do	6 789	14 754	—	—	—	—	—	—
Kalisz od	—	—	—	—	—	—	—	89 000
do	—	—	—	—	—	—	—	178 000
Radom od	—	—	—	15 000	—	—	—	—
do	—	—	—	60 000	—	—	—	—
Lublin od	5 200	3 601	4 633	5 000	25 110	71 000	150 000	240 000
do	23 575	60 300	8 000	86 000	71 000	122 000	600 000	554 000
Siedlce od	2 842	10 020	—	9 000	30 000	20 000	120 000	40 000
do	27 000	22 000	—	24 000	33 000	100 000	130 000	55 000
Łomża od	3 240	6 300	—	4 000	16 285	13 712	7 402	—
do	13 100	17 377	—	12 193	64 000	21 597	20 700	—
Białystok od	—	—	—	—	11 457	16 000	14 780	70 000
do	—	—	—	—	116 090	200 000	215 000	240 000
Grodno od	—	—	—	—	—	18 000	5 000	—
do	—	—	—	—	—	80 000	60 000	—
Pińsk od	—	—	—	—	—	30 000	—	42 000
do	—	—	—	—	—	60 000	—	160 000
Łuck od	—	—	—	—	—	28 640	21 680	35 722
do	—	—	—	—	—	71 600	125 028	178 000
Kraków od	—	10 428	—	—	—	—	—	—
do	—	12 166	—	—	—	—	—	—
Lwów od	4 050	3 650	9 300	7 900	8 600	18 500	12 000	90 000
do	34 750	28 000	28 000	30 500	72 000	175 000	235 000	220 000
Przemyśl od	8 000	12 000	18 193	20 850	15 000	10 000	68 480	—
do	26 000	25 932	29 480	78 102	104 257	170 000	123 000	—

Naturalnie tablice w formie podanej bardzo mało przemawiają do nas. Już pomijam to, że ceny podane są niezależnie od użytków i stanu majątków, poza tem ceny podane w markach polskich w okresie dewaluacji nie są żadną realną ilustracją. Jednakże przypadkowość cen i szybkość zmian walutowych uniemożliwiają dokładne przeliczenie na stałą walutę, szczególnie w tego rodzaju transakcjach ciężkich, powolnych, jak sprze-

daż ziemi. Z tego też powodu nie kusiliśmy się o przeliczanie wszystkich danych w tablicach, i w przeliczeniu podajemy tylko przeciętne roczne ceny według okręgów ziemskich.

Liczby te przy całej swej niedokładności i niewątpliwej prawie tendencji zniżania szacunku stwierdzają fakt bajecznej wprost taniości ziemi w okresie 1919—1921 roku.

Ceny w złotych za ha.

Okręgi urzędów ziemskich	1919 r. IV kw.	1920 r.	1921		Okręgi urzędów ziemskich	1919 r. IV kw.	1920 r.	1921	
	całe ma- jątki	całe ma- jątki	parce- lacja pry- watna	całe ma- jątki		całe ma- jątki	całe ma- jątki	parce- lacja pry- watna	całe ma- jątki
Warszawa	150	116	136	68	Białystok	—	41	111	29
Płock	197	137	119	95	Grodno	—	—	88	26
Piotrków	140	101	158	102	Pińsk	—	—	60	36
Kalisz	—	21	47	87	Łuck	—	—	131	52
Kielce	295	87	153	98	Poznań	—	—	—	78
Radom	—	183	192	46	Kraków	357	180	383	52
Lublin	295	148	193	145	Łwów	311	169	144	57
Siedlce	93	111	62	75	Przemyśl	—	—	196	75
Łomża	109	79	81	121					

Dla 1922 r. posiadamy tylko zestawienie sumaryczne przeciętnych cen dla całej Polski, płaconych przy parcelacji prywatnej i przy parcelacji przez instytucje upoważnione. Dla lepszego zorjen-

towania się podajemy niżej tablice przeciętnych cen dla całej Polski od r. 1919 do 1922, przyczem 1922 r. zestawiony jest miesiącami, poprzednie zaś kwartałami.

Ceny najwyższe i najniższe w markach polskich za ha. Lata 1919—1922.

R o k Kwartał Miesiąc	Parcelacja przez instytucje upoważnione		Parcelacja przez osoby prywatne		Sprzedaż całych większych majątków	
	C e n a					
	najniższa	najwyższa	najniższa	najwyższa	najniższa	najwyższa
1919						
Kwartał IV	.	.	.	.	1 297	5 038
1920						
Kwartał I	4 188	19 251	.	.	1 436	4 370
„ II	8 342	23 472	.	.	1 508	10 400
„ III	10 674	21 104	.	.	2 860	6 730
„ IV	10 090	48 640	.	.	2 217	15 250
1921						
Kwartał I	17 181	71 668	5 554	34 810	3 119	22 391
„ II	24 422	115 282	10 993	59 866	5 069	34 038
„ III	64 371	194 272	19 355	135 453	9 447	75 176
„ IV	99 921	236 333	35 785	282 337	16 812	106 285
1922						
Styczeń	40 000	250 000	90 000	250 000	.	.
Luty	45 000	300 000	75 000	380 000	.	.
Marzec	60 000	500 000	120 000	923 000	.	.
Kwiecień	50 000	1 025 000	110 000	1 200 000	.	.
Maj	60 000	600 000	200 000	2 565 000	.	.
Czerwiec	100 000	500 000	137 000	2 310 000	.	.
Lipiec	60 000	600 000	60 000	2 310 000	.	.
Sierpień	100 000	700 000	90 000	1 215 000	.	.
Wrzesień	150 000	750 000	19 000	2 590 000	.	.
Październik	80 000	1 080 000	250 000	2 686 000	.	.
Listopad	200 000	850 000	150 000	1 215 000	.	.
Grudzień	195 000	1 000 000	150 000	2 686 000	.	.

Aby porównać te ceny między sobą, musimy je przeliczyć na stałą walutę. Wtedy otrzymamy obraz następujący:

W złotych za ha.

R o k Kwartał Miesiąc	Parcelacja przez insty- tucje upoważnione		Parcelacja przez osoby prywatne		Sprzedaż całych majątków	
	C e n a					
	najniższa	najwyższa	najniższa	najwyższa	najniższa	najwyższa
1919						
Kwartał IV.	—	—	—	—	88	342
1920						
Kwartał I	145	658	—	—	46	150
„ II	243	689	—	—	46	306
„ III	249	492	—	—	67	155
„ IV.	114	559	—	—	26	34
1921						
Kwartał I	114	471	36	228	21	145
„ II	98	461	47	238	21	135
„ III	88	279	26	186	16	104
„ IV.	145	347	52	414	26	155
1922						
Styczeń	62	378	135	378	—	—
Luty	57	394	98	497	—	—
Marzec	78	648	155	1 197	—	—
Kwiecień	67	1 352	145	1 585	—	—
Maj	78	767	254	3 289	—	—
Czerwiec	114	570	155	2 631	—	—
Lipiec	52	523	52	2 005	—	—
Sierpień	57	409	52	715	—	—
Wrzesień	88	451	10	1 554	—	—
Październik	31	414	98	1 036	—	—
Listopad	62	264	47	378	—	—
Grudzień	57	290	41	782	—	—

Z powyższej tablicy widzimy wyraźnie tendencję do wyrównania tego odchylenia nienormalnie niskich cen na ziemię. Ceny te w okresie środkowych miesięcy 1922 roku osiągają nawet dosyć wysoki poziom. Badanie bardziej precyzyjne jest niemożliwe na skutek wadliwego sposobu zestawienia materiału.

C. Okres współczesny.

Przechodzimy teraz bezpośrednio do badań, przeprowadzonych w maju i czerwcu 1924 r. przez Główny Urząd Statystyczny.

Główny Urząd Statystyczny, inicjując pierwszy raz badanie cen ziemi, starał się nie rozszerzać zbytnio kwestjonariusza, chcąc możliwie uprościć pytania, uczynić je więcej zrozumiałymi i konkretnymi i tem samem wpłynąć dodatnio na jakość materiału. Ku temu skłaniała jeszcze okoliczność, że korespondenci rolni, którzy mieli wykonać podstawową robotę wypełnienia rubryk formularza, stanowią materiał dosyć różnorodny, i Główny Urząd Statystyczny musiał dostosowywać się raczej do niższego poziomu przygotowania prymitywno-statystycznego. Kwestjonariusz był ułożony po szeregu narad z osobami kompetentnymi

w rolnictwie i statystyce rolnej. W rezultacie ustalono zasadnicze rubryki formularza, które uwzględniły sprzedaż w obrocie wolnym całymi majątkami i drobnymi działkami oraz sprzedaż przy parcelacji. Poza tem żądano podania ceny ziemi, „gołej” — bez zabudowań i zasiewów. Kwestjonariusz uwzględnił ważniejszą kategorię — A) ziemi ornej: 1. buraczo-pszenna, 2. dobra żytnia, zdatna pod pszenicę i koniczynę czerwoną, 3. słabsza żytnio-kartoflana, wymagająca nawożenia, 4. liche ziemie piaszczyste oraz podmokłe z możliwą uprawą owsa i B) łąk: 1. słodkie dwukośne z obfitym zbiorem siana, 2. średnie jedno lub dwukośne z grubym sianem, 3. suche lub mokre z małymi zbiorami. Aby uniknąć nieporozumień i błędów, zwracamy uwagę, że powyższy podział gleb niema nic wspólnego z podziałem według katastrów, szacowań instytucyj kredytowych i t. p.

Po szczegółowem zbadaniu odpowiedzi okazało się, że wypadki sprzedaży łąk osobno są dość rzadkie i materiał jako nieliczny do opracowania się nie nadaje. Tak samo trzeba było zrezygnować z odpowiedzi, dotyczących cen przy parcelacji. Pozostały materiał po przeprowadzeniu dokładnej

analizy i sprawdzeniu oraz po przeliczeniu cen, podawanych w różnorodnych miarach (marki polskie, dolary, złote, ekwiwalent zboża i t. d.) został odpowiednio zestawiony.

Z powodu niezawsze dostatecznej ścisłości materiału, co jest zrozumiałe ze względu na przeprowadzenie badania po raz pierwszy, charakter samej kwestji i t. d., opracowanie ograniczyło się

do zestawienia przeciętnych liczb wojewódzkich nie posuwając się dalej w drobiazgowości, gdyż w tym ostatnim przypadku albo zgubilibyśmy się w szczegółach albo rezultat przeciętny nie-zawsze odpowiadałby rzeczywistości.

Ceny podajemy w obrocie wolnym, przeliczone na złote za hektar i średnie dla poszczególnych województw.

Ceny ziemi.

Przeciętnie w złotych za ha.

Maj—czerwiec 1924.

Województwa	Całe majątki — Gleba:				Drobne działki — Gleba:			
	buracza- no- pszenna	dobra żytnia zdalna pod pszenicę i koni- czynę czerwona	słabsza żytnio- ziemnia- czana	licha piasczy- sta oraz podmo- kła z mo- żliwą uprawą owsa	bur- czano pszenna	dobra żytnia zdalna pod pszenicę i koni- czynę czerwona	słabsza żytnio- ziemnia- czana	licha piasczy- sta oraz podmo- kła z mo- żliwą uprawą owsa
Polska	1 315	1 041	754	498	1 513	1 215	928	633
Warszawskie	1 361	961	767	500	1 206	1 011	739	506
Łódzkie	1 394	1 117	750	500	1 750	1 117	933	550
Kieleckie	1 622	1 239	883	522	2 033	1 544	1 183	700
Lubelskie	1 628	1 250	972	611	1 833	1 378	983	622
Białostockie	617	439	356	211	806	578	417	306
Okr. adm. wileński	406	328	256	161	478	367	256	156
Nowogródzkie	461	367	261	183	478	456	278	189
Poleskie	650	539	383	228	806	528	383	222
Wołyńskie	667	539	389	183	828	678	483	222
Poznańskie	1 589	1 256	1 067	744	1 733	1 500	1 250	883
Pomorskie	1 533	1 378	872	539	1 678	1 467	1 128	867
Krakowskie	2 647	1 956	1 433	989	2 744	2 139	1 633	1 183
Lwowskie	1 578	1 500	1 156	872	2 778	2 239	1 683	1 250
Stanisławowskie	2 050	1 394	822	594	1 600	1 522	1 278	900
Tarnopolskie	1 528	1 344	944	639	1 950	1 706	1 289	939
Śląskie								

Przedewszystkiem mogą wzbudzać wątpliwości ceny ziemi w drobnych działkach w województwie warszawskiem w kategoriach 1 i 3, w okr. adm. wileńskim — kategoria ostatnia, w poleskiem — kategoria 2 i 4 oraz w stanisławowskim — kategoria 1, ponieważ ceny są niższe, niż przy sprzedaży całemi majątkami. Jednakże, oprócz województwa stanisławowskiego, różnica nie jest wiel-

ka i może być łatwo wytłumaczona lokalnemi odchyleniami, specjalnemi wypadkami. Tylko w województwie stanisławowskiem odchylenie w dół ceny drobnych działek w stosunku do ceny przy sprzedaży całych majątków jest zbyt wielkie, i wyprowadzona średnia nasuwa wątpliwości.

Przeciętna cena hektara bez uwzględnienia kategorii gleby będzie się przedstawiała następująco:

Województwo	Całe majątki	Drobne działki	Województwa	Całe majątki	Drobne działki
Polska	902	1 073	Wołyńskie	445	553
Warszawskie	897	866	Poznańskie	1 164	1 342
Łódzkie	940	1 088	Pomorskie	1 081	1 285
Kieleckie	1 067	1 365	Krakowskie	1 756	1 925
Lubelskie	1 115	1 204	Lwowskie	1 277	1 988
Białostockie	406	527	Stanisławowskie	1 215	1 325
Okr. adm. wileński	288	314	Tarnopolskie	1 114	1 471
Nowogródzkie	318	350	Śląskie		
Poleskie	450	485			

W tem zestawieniu widać wyraźnie wątpliwe odchylenie ceny ziemi w drobnych działkach w województwie warszawskim. Ponieważ jednak przypuszczenie błędów lub fałszów w branych do obliczeń cenach jest nieprawdopodobne, należy przypuszczać, że na odchylenie to wpłynęły przypadkowe fakty sprzedaży drobnych działek w wyjątkowo niekorzystnych warunkach. To przypuszczenie, a nie odwrotne (że ceny przy sprzedaży całych majątków są za wysokie) jest prawdopodobniejsze ze względu na konfigurację całokształtu cen.

Przyjmując przeciętną cenę hektara przy sprzedaży całych majątków za 100, otrzymamy dla cen hektara w drobnych działkach następujące liczby:

Województwa	Wskaźnik
Polska	119,0
Warszawskie	96,5
Łódzkie	115,7
Kieleckie	127,9
Lubelskie	108,0
Białostockie	129,8
Okr. adm. wileński	109,0
Nowogródzkie	110,1
Poleskie	107,8
Wołyńskie	124,3
Poznańskie	115,3
Pomorskie	118,9
Krakowskie	109,6
Lwowskie	155,7
Stanisławowskie	109,1
Tarnopolskie	132,0

wali, a raczej wchodzi tu jeszcze w grę fakt, czy w danej przeludnionej (pod względem ludności rolniczej) miejscowości głównie te drobne działki są więcej poszukiwane, bo fakt przeludnienia może wpływać na zwyczaj cen zarówno obu rodzajów ziemi.

Dla zilustrowania tej wspólnej tendencji podajemy niżej liczby względne otrzymane w ten sposób, że za podstawę = 100 przyjęto liczby przeciętne dla całej Polski i obliczono wskaźniki dla poszczególnych województw.

Województwa	Przy sprzedaży całymi majątkami		Przy sprzedaży drobnymi działkami	
	1913	1914	1913	1914
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0
Warszawskie	54,4	99,4	88,9	80,7
Łódzkie	46,0	104,2	70,1	101,4
Kieleckie	40,0	108,3	94,8	127,1
Lubelskie	48,2	123,6	94,7	112,2
Białostockie	40,0	45,0	49,9	49,1
Okr. adm. wileński	27,9	31,9	24,2	29,3
Nowogródzkie	22,5	35,3	23,4	32,6
Poleskie	22,9	49,9	26,5	45,2
Wołyńskie	30,6	49,3	39,7	51,5
Poznańskie	249,9	120,0	264,2	125,1
Pomorskie	182,2	119,8	201,2	119,8
Krakowskie	207,4	194,7	169,6	179,4
Lwowskie	148,1	141,6	134,0	185,3
Stanisławowskie	147,0	134,7	98,4	123,5
Tarnopolskie	233,7	123,5	120,4	137,1

Przytoczyliśmy specjalnie dla porównania przedwojenne stosunki. Przytem przedwojenne liczby (1913 r.) ze względu na trudności techniczne są dla województw obliczone w przybliżeniu. Wyraźnie widać usunięcie w dużym stopniu nienormalnych warunków przedwojennych w b. zaborze pruskim, gdzie ceny nie odchylają się już w taki gwałtowny sposób od przeciętnej, pewne wyrównanie cen w województwach b. Królestwa Kongresowego, mniejsze w województwach wschodnich, i dalej widać, że stosunki w części Małopolski (województwa krakowskie i lwowskie) pozostają nienormalnymi, i ceny ziemi tu jaskrawo odchylają się od przeciętnych w górę — zarówno przy sprzedaży większych majątków, jak i drobnych działek. W każdym bądź razie poziom cen w różnych rejonach Polski, nie dając takich odchyleń, jak przed wojną, wykazuje znaczne wahania. Poziom cen pozostaje dwa razy i więcej niższy od przeciętnej (zarówno przy sprzedaży całymi majątkami jak i działkami) na Kresach Wschodnich, prze-

Przeciętna cena hektara w działkach dla całej Polski przewyższa cenę przy sprzedaży całymi majątkami o 19 %. Pozatem przy szczegółowym badaniu widzimy jedno województwo (warszawskie), gdzie przeciętna cena w działkach jest niższa od takiejże za hektar przy sprzedaży całymi majątkami. Potem następuje grupa województw, gdzie ten stosunek cen jest niższy od przeciętnego, bo cena ziemi w działkach przewyższa cenę przy sprzedaży całych majątków mniej niż o 19 %. Do tej grupy należą województwa: łódzkie, lubelskie, okr. adm. wileński, nowogródzkie, poleskie, poznańskie, pomorskie, krakowskie i stanisławowskie. Nakoniec, pozostają województwa, gdzie ten stosunek jest wyższy od przeciętnego i przekracza 19 % — są to województwa kieleckie, białostockie, wołyńskie, lwowskie i tarnopolskie. Widzimy, że sam fakt przeludnienia i głodu ziemi nie wpływa tak bezwzględnie na ustosunkowanie się tych dwóch rodzajów cen między sobą, jakbyśmy się spodzie-

wyższa ten poziom nieco więcej niż o 25 % w województwie poznańskim, i jest powyżej 50 % nad przeciętny poziom w województwach Krakowskim i Lwowskim. Charakterystyczne jest odchylenie do 25 % ponad przeciętną dla województwa kieleckiego przy sprzedaży drobnych działek i dla województwa lubelskiego przy sprzedaży całymi majątkami. W pierwszym województwie mamy duże zagęszczenie drobnej własności, co zaś do drugiego trudniej jest znaleźć wyjaśnienie. W każdym razie musimy zwrócić uwagę, że jest to województwo, w którego znacznej części znajdują się dobre urodzajne gleby i znaczne obszary wielkiej prywatnej własności. Żeby lepiej przedstawić zmiany zaszele w poszczególnych okolicach Polski, obliczyliśmy wskaźniki ceny ziemi obecnie w stosunku do przedwojennej (1913 r.) Co się tyczy tej ostatniej należy mieć na uwadze, to co powiedzieliśmy wyżej o niezupełnej ścisłości i pewnej niewspółmierności, co jednak nie przeszkadza dla wyrobienia dość dokładnego zdania o zmianach, które zaszły w dziedzinie cen ziemi.

Przy cenie ziemi w r. 1913 przyjętej = 100 otrzymamy dla roku 1924 co następuje:

Województwa	Wskaźnik	
	Całe majątki	Drobne działki
Polska	135,6	107,0
Warszawskie	181,9	97,1
Łódzkie	229,8	154,8
Kieleckie	301,4	143,5
Lubelskie	259,9	126,7
Białostockie	115,0	105,4
Okr. adm. wileński	116,1	129,2
Nowogródzkie	158,2	148,9
Poleskie	220,6	182,3
Wołyńskie	163,6	138,9
Poznańskie	52,3	50,6
Pomorskie	66,6	63,7
Krakowskie	221,4	113,2
Lwowskie	161,0	147,9
Stanisławowskie	153,2	134,2
Tarnopolskie	140,5	121,8

Widzimy ogromny wzrost cen prawie wszędzie w b. Królestwie Kongresowem, w województwach wschodnich i w Małopolsce, przyczem większy jest wzrost ceny przy sprzedaży całymi majątkami. Spadek jest tylko w byłej dzielnicy pruskiej, gdzie, jak widzieliśmy, ceny przed wojną były wyśrubowane ponad logiczne granice, ale i tu jest analogja, bo cena hektara ziemi w drobnych działkach zniżyła się względnie więcej. Ciekawe jest, że w okresie ankiety Głównego Urzędu Statystycznego przeciętny wskaźnik cen ważniejszych arty-

kułów zbożowych był znacznie niższy od przeciętnego dla całej Polski wskaźnika ceny ziemi, na przykład wskaźnik ceny żyta na giełdzie w Warszawie w tym czasie wahał się w granicach 94—90. Jednakże dla byłej dzielnicy pruskiej wskaźniki przeciętnej ceny hektara ziemi i ceny żyta są do siebie zbliżone. Jak widzimy, wskaźnik ceny ziemi jest w granicach od 51 do 67, a wskaźnik ceny żyta na giełdzie w Poznaniu w tym czasie był w granicach od 62 do 65.

Pozostaje nam jeszcze dla chwili obecnej (1924 r.) zbadać stosunek przeciętnych cen ziemi poszczególnych kategorii gleby. Nie mogąc na tem miejscu zapuszczać się w drobiazgową analizę materiałów, poprzestaniemy tylko na pobieżnem rozejrzeniu się w nich.

Jeżeli przyjmujemy za podstawę — 100 przeciętną dla wszystkich kategorii gleby cenę hektara ziemi (osobno przy sprzedaży całymi majątkami, i osobno drobnymi działkami), to wskaźniki cen według kategorii gleby ułożą się w następujący sposób (w przecięciu dla całej Polski):

Gleby	Przy sprzedaży całymi majątkami	Przy sprzedaży drobnymi działkami
Wszystkie gleby przeciętnie	100,0	100,0
I Buraczano pszenne	145,8	141,0
II. Dobre żytynie zdadne pod pszenicę i koniczynę czerwona	115,4	113,2
III. Słabsze żytinio-ziemniaczane	83,6	86,5
IV. Lichsze piaszczyste oraz podmokłe z możliwą uprawą owsa	55,2	59,0

Widzimy, że przy najlepszych glebach kategorii I i II cena hektara ziemi w drobnych działkach w stosunku do przeciętnej mniej się różni, niż takąż cena przy sprzedaży całych majątków, zato w kategoriach III i IV stosunek jest odwrotny i tam ziemia w drobnych działkach w stosunku do przeciętnej względnie więcej się ceni, niż przy sprzedaży całymi majątkami.

Najmniejsza różnica we wskaźniku jest dla ziemi II kategorii (grunty dobre żytynie). Jest to poniekąd zrozumiałe, ponieważ niewątpliwie przy sprzedaży dla tych gruntów prawdopodobnie jest najwięcej transakcji, i, należy przypuszczać, że przy sprzedaży drobnych działek dla gleb najwyższej kategorii jest transakcyj szczególnie mało. Ponieważ przy kategorii II gleb wskaźniki, przy wzięciu za podstawę przeciętnej dla wszystkich kategorii, najmniej się różnią, możemy przyjąć ten rodzaj gruntów za podstawę, jako stały

miernik, i obliczyć nowe wskaźniki, które będą wyglądały następująco:

Gleby	Cale majątki	Drobne działki
Wszystkie razem przeciętnie . . .	86,6	88,3
I. Buraczano pszenne	126,3	124,5
II. Dobre żytnie	100,0	100,0
III. Słabsze żytnio-ziemniaczane	72,4	76,4
IV. Lichsze piaszczyste oraz pod moki	47,8	52,1

W tym przypadku różnice uwydatniają się jeszcze lepiej, i ta względna w stosunku do przeciętnej zwyżka cen dla niższych kategorii staje się bardziej wyraźną. Przy sprzedaży drobnymi działkami ceny dla różnych kategorii gleby mniej się między sobą różnią, niż przy sprzedaży całymi majątkami, jakby więcej zbliżały się do siebie, a więc jakby rodzaj gleby mniejszą w tym wypadku grał rolę.

Konkretnie zaś możemy stwierdzić, że w przecięciu dla całej Polski ziemia kategorii drugiej (grunty dobre żytnie) cenę się w przeliczeniu

dwa razy więcej, niż grunty najlichsze, gleby najlepsze zaś około 2½ razy więcej. Między kategorjami cena ziemi wzrasta dosyć regularnie mniej więcej o 50% ceny gruntów najlichszych, przytem przeciętna cena dla wszystkich kategorji przypada, jak już widzieliśmy, około ceny gruntów II kategorji (trochę niżej). Samo przez się w przytoczonych wyżej liczbach, jak i w poprzednich, widać, że w cenach różnych kategorji ziemi przy sprzedaży drobnymi działkami różnice są mniejsze, niż przy sprzedaży całych majątków.

W poszczególnych województwach naturalnie są odchylenia od tej przeciętnej, i nie we wszystkich z nich ceny kształtują się zgodnie z opisanym schematem. Niektóre z województw odchylają się w kierunku mniejszych różnic między cenami ziemi różnych rodzajów gleby, inne przeciwnie. Przytem nie jest to jednakowo utrzymywane dla poszczególnych kategorji gleby i dla rodzajów transakcji (całymi majątkami czy też w drobnych działkach).

Poniżej podajemy stosunek ceny hektara ziemi w poszczególnych województwach do ceny hektara ziemi drugiej kategorji (ziemia dobra żytnia).

Województwa	Cale majątki — Gleba:				Drobne działki — Gleba:			
	buraczano-pszen-na	dobra żytnia	słabsza żytnio-ziemniaczana	lichsza piaszczysta oraz podmokła	buraczano-pszen-na	dobra żytnia	słabsza żytnio-ziemniaczana	lichsza piaszczysta oraz podmokła
Warszawskie	141,6	100,0	79,8	52,0	119,2	100,0	73,1	50,0
Łódzkie	124,9	100,0	67,2	44,8	156,7	100,0	83,6	49,3
Kieleckie	130,9	100,0	71,3	42,2	131,7	100,0	76,6	45,3
Lubelskie	130,2	100,0	77,8	48,9	133,1	100,0	71,4	45,2
Białostockie	140,5	100,0	81,0	48,1	139,4	100,0	72,1	52,9
Okr. adm. wileński	123,7	100,0	78,0	49,2	130,3	100,0	69,7	42,4
Nowogródzkie	125,8	100,0	71,2	50,0	104,9	100,0	61,0	41,5
Poleskie	120,6	100,0	71,1	42,3	152,6	100,0	72,6	42,1
Wołyńskie	127,7	100,0	74,5	35,1	122,1	100,0	71,3	32,8
Poznańskie	126,5	100,0	85,0	59,3	115,6	100,0	83,3	58,9
Pomorskie	111,3	100,0	63,3	39,1	114,4	100,0	76,9	59,1
Krakowskie	135,4	100,0	73,3	50,6	128,3	100,0	76,4	55,3
Lwowskie	105,2	100,0	77,0	58,1	124,1	100,0	75,2	55,8
Stanisławowskie	147,0	100,0	59,0	42,6	105,1	100,0	83,9	59,1
Tarnopolskie	113,0	100,0	70,2	47,5	114,3	100,0	75,6	55,0

Przy sprzedaży całymi majątkami względnie wysoko ceniona jest ziemia pierwszej kategorji w województwach warszawskim, białostockim i stanisławowskim, zato względnie nisko w pomorskim, lwowskim i tarnopolskim. Stosunkowo nisko są cenione ziemi ostatniej kategorji w województwie wołyńskim i pomorskim. Przy sprzedaży drobnymi działkami dla gleb pierwszej kategorji względnie niskie mamy ceny w województwach warszawskim, poznańskim, pomorskim, tarnopolskim i szcze-

gólniej nowogródzkiem i stanisławowskim. W ostatniej kategorji względnie niska cena jest w województwie wołyńskim.

Z zestawienia widzimy, że przy sprzedaży drobnymi działkami w różnych województwach stosunek ceny ziemi pierwszej kategorji (buraczano-pszennej) do podstawowej ceny ziemi drugiej kategorji ulega większym wahaniom, niż takż stosunek cen przy sprzedaży całymi majątkami.

CENY

Tabl. 1. Wskaźniki cen hurtowych w Polsce.

Rok 1914 = 100.

Wrzesień 1923 — wrzesień 1924 r.

Rok Miesiąc	Przeciętny wskaźnik ogółnej liczby towarów (57 towarów)	Porównanie z poprzednim okresem w %	G r u p y t o w a r ó w							
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
			Zboża i żywność pochodzenia roślinnego	Żywność pochodzenia zwierzęcego	Towary kolonjalne i cukier	Skóry surowe i gotowe	Surowce i materiały przemysłu włókienniczego	Metale i węgiel	Materiały budowlane	Chemikalja i różne
1923										
IX	95,3	+ 7,7	68,8	87,9	67,5	102,0	177,4	108,2	79,6	80,1
X	72,5	— 23,9	48,0	49,2	71,0	76,1	175,2	84,1	57,0	56,2
XI	81,1	+ 11,9	66,3	60,6	62,8	74,4	170,2	107,4	58,0	63,8
XII	95,0	+ 17,1	75,7	96,4	88,2	92,0	177,5	110,1	63,5	75,7
1924										
I	106,9	+ 12,5	90,1	165,6	89,6	77,7	140,0	133,7	83,2	86,9
II	111,8	+ 4,6	85,4	155,8	108,2	91,3	153,2	132,5	91,3	90,4
III	110,4	— 1,3	86,8	143,3	107,0	98,7	158,8	125,0	85,0	91,0
IV	109,0	— 1,3	85,8	139,7	106,9	97,9	162,9	122,3	85,4	86,6
V	104,0	— 4,6	87,3	125,2	106,6	76,4	160,2	119,7	79,6	88,9
VI	100,6	— 3,3	84,7	113,3	105,7	75,0	145,0	119,4	78,3	88,7
VII	102,3	+ 1,7	94,1	130,4	102,7	84,2	143,4	118,3	73,0	83,1
VIII	109,2	+ 6,8	117,8	150,4	107,7	96,7	154,8	118,9	72,6	79,8
IX	112,4	+ 2,9	135,9	160,5	109,3	95,2	151,9	118,9	76,9	79,9

Tabl. 2. Ceny hurtowe w Polsce ^a.

W złotych.

Lipiec — wrzesień 1924.

Nazwa towaru, waga lub miara i warunki dostawy	C e n y			W s k a ź n i k i (Rok 1914 = 100)		
	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
I. Zboża i żywność pochodzenia roślinnego (Ceny giełdowe za 100 kg)						
Pszenica	22,63	23,50	24,88	119,3	123,9	131,2
Zyto	11,03	15,94	20,63	80,0	115,7	149,7
Jęczmień browarny	13,59	19,41	26,38	93,2	133,0	180,8
Owies	13,94	15,50	17,50	95,5	106,2	120,0
Mąka pszenna 70 %	39,00	41,38	41,50	120,3	127,7	128,1
Mąka żytnia pyłkowa 70 %	18,00	24,00	30,4	72,9	97,1	125,2
Groch polowy	21,00	30,00	30,00	87,6	125,2	125,2
Fasola	45,00	45,00	45,00	.	.	.
Makuchy rzepakowe	15,00	15,00	20,00	.	.	.
Otręby żytnie	8,50	11,50	13,00	.	.	.
II. Żywność pochodzenia zwierzęcego (Ceny za 1 kg loco Warszawa)						
Mięso wołowe	1,80	1,89	1,90	174,8	183,5	184,5
Mięso wieprzowe (wieprz żywej wagi)	1,40	1,70	1,73	122,8	149,1	151,8
Słonina	1,64	2,25	2,30	123,3	169,2	172,9
Masło	4,30	5,00	5,10	118,5	137,7	140,5
Mleko za 1 litr	0,23	0,25	0,27	110,1	119,6	129,2
Jaja, skrzynia 1 440 sztuk	110,00	117,00	150,00	142,8	151,9	194,7
III. Towary kolonjalne i cukier (Ceny za 1 kg loco Warszawa)						
Ryż	0,52	0,58	0,58	90,0	100,4	100,4
Herbata	9,50	10,00	10,50	97,8	102,9	108,1
Kawa	3,40	3,40	3,40	105,7	105,7	105,7
Cukier loco cukrownia	0,875	0,90	0,90	119,9	123,3	123,3

^a Ceny w złotych przeciętne tygodniowe za ostatni tydzień miesiąca.

Tabl. 2. Ceny hurtowe w Polsce ^a.

W złotych.

Lipiec — wrzesień 1924.

Nazwa towaru, waga lub miara i warunki dostawy	C e n y			W s k a z n i k i (Rok 1914 = 100)		
	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
IV. Skóry surowe i gotowe (<i>loco Wrsawa</i>)						
Skóry surowe bydlęce 1 <i>kg</i>	1,19	1,30	1,14	73,5	80,3	70,4
Skóry surowe cielęce 1 <i>kg</i>	1,60	2,10	2,00	85,1	111,7	106,4
Skóry surowe końskie 1 <i>szuka</i>	15,00	17,00	17,00	70,6	80,0	80,0
Skóry podszwane 1 <i>kg</i>	3,80	4,00	4,20	83,7	88,1	92,5
Fuchty tuszczone 1 <i>kg</i>	7,70	8,00	8,30	118,8	123,5	128,1
Ssaki chromowe czarne 1 <i>stopa</i>	1,40	1,80	1,80	81,4	104,7	104,7
V. Surowce i materiały przemysłu włókienniczego (<i>Ceny a 1 kg loco Łódź</i>)						
Wełna polska myta	13,65	13,13	13,76	347,3	334,1	350,1
Bawełna amerykańska	4,20	4,11	3,40	182,6	178,7	147,8
Przędza bawełniana $\frac{1}{16}$	4,58	4,88	4,84	136,9	145,0	144,7
Przędza bawełniana $\frac{1}{32}$	5,72	6,10	6,08	125,4	133,8	133,3
Przędza kamgarowa $\frac{1}{40}$	13,30	15,55	15,55	112,6	131,7	131,7
(Ceny a 1 metr loco Warszawa)						
Madapolam	1,08	1,27	1,27	140,7	165,5	165,5
Cajg podwójny	2,12	2,32	2,32	103,2	113,0	113,0
Sibir desenjowy	1,80	2,07	2,07	100,2	115,3	115,3
VI. Metale i węgiel (Ceny za 1 tonnę loco huta)						
Surówka odlewnicza	170,00	170,00	170,00	142,2	142,2	142,2
Żelazo handlowe	222,00	222,00	222,00	98,1	98,1	98,1
Żelazo bednarskie	256,00	256,00	256,00	113,1	113,1	113,1
Drut walcowany	274,00	274,00	274,00	112,7	112,7	112,7
(Ceny za 1 kg loco Warszawa)						
Blacha żelazna do 0,3 mm grubości	0,40	0,48	0,48			
Blacha żelazna od 0,5 — 0,88 mm grubości	0,36	0,44	0,40			
Blacha żelazna od 0,88 mm grubości	0,30	0,30	0,34			
Blacha cynkowa dachowa	0,3	0,35	1,00	99,8	101,9	107,3
Cyna	7,05	7,05	7,00	143,3	143,3	142,3
Olów miękki w blokach	0,89	0,92	0,94	129,2	133,5	136,4
Cynk	0,85	0,85	0,86	109,7	109,7	111,0
Miedź w blokach	3,80	3,80	3,80	140,4	140,4	140,4
(Ceny za 1 t nę loco wagon kopalnia)						
Węgiel dąbrowiecki gruby, kostka I i II	24,50	24,50	23,80	123,1	123,1	119,6
Węgiel górnośląski gruby	26,60	26,60	26,55	192,5	192,5	175,3
Węgiel górnośląski orzech II	27,30	27,30	24,75			
(Ceny za 1 0 kg loco Warszawa)						
Koks	4,50	4,50	4,50	92,2	92,2	92,2
VII. Materiały budowlane						
Cegła palona loco st. wysłk. 1 000 sztuk	33,00	35,00	40,00	77,6	82,3	94,1
Wapno palone loco st. wysłk. 100 kg	2,40	2,40	3,05	83,9	83,9	88,3
Cement loco st. wysłk. 100 kg	4,20	3,80	3,80	58,6	53,0	53,0
Drzewo ciesielskie obrzynane loco st. wysłk. za 1 m ³	46,00	46,00	48,00	69,3	69,3	72,3
Drzewo stolarskie loco st. wysłk. za 1 m ³	65,00	65,00	70,00	61,2	61,2	65,9
Szkło loco Warszawa 1 m ²	2,70	2,70	3,00	56,4	56,4	62,7
Asfalt — loco abrak 100 kg	8,86	8,86	8,86	121,0	121,0	121,0
VIII. Chemikalia i różne (Ceny za 1 kg loco Warszawa)						
Soda kaustyczna	0,80	0,80	0,80	173,9	173,9	173,9
Kwas siarczany	0,18	0,18	0,18	111,1	111,1	111,1
Sól potasowa 25 %	6,75	6,00	6,00	45,7	40,7	40,7
Kalmit 10 %	2,46	2,00	2,00	42,2	34,3	34,3
(Ceny za 100 kg loco rafin.)						
Nafta	13,65	13,65	13,65	62,1	62,1	62,1
Benzyna do aut. (C. G. 741—750)	33,04	33,04	33,04	134,3	134,3	134,3
Olej smar. motor. (4,1—4,5) 50° C	24,02	24,02	24,02	88,8	88,8	88,8
(Ceny a 1 kg loco fabryka)						
Papier rotacyjny	0,385	0,385	0,39	82,4	82,4	83,4
Soda amonjakalna	0,17	0,17	0,17			

^a Ceny w złotych przeciętne tygodniowe za ostatni tydzień miesiąca.

Tabl. 3. Wskaźniki kosztów utrzymania w Warszawie.^aTabl. 4. Koszty utrzymania w Warszawie według grup.^a

Liczby względne.

Rok 1914 = 100.

Rok 1924.

Ogólne koszty utrzymania = 100. Rok 1924.

Miesiące	Ogólne koszty utrzymania	Żywność	Odzież	Opał	Mieszkanie	Pozostałe
I	120,5	165,1	186,7	172,6	13,1	99,5
II	127,4	163,3	183,7	167,0	25,4	137,8
III	126,3	155,4	213,5	158,3	25,4	137,0
IV	126,5	151,5	236,5	152,3	25,4	137,0
V	125,6	146,0	236,5	148,0	26,2	141,0
VI	123,7	138,3	236,5	146,1	31,6	150,6
VII	127,2	139,1	236,5	144,1	35,6	166,7
VIII	134,7	155,4	251,2	147,4	36,5	156,0
IX	141,1	164,4	251,2	152,6	36,5	171,4

Miesiące	Ogólne koszty utrzymania	Żywność	Odzież	Opał	Mieszkanie	Pozostałe
I	100,0	59,9	15,8	10,2	2,7	11,4
II	100,0	56,0	14,7	8,3	5,0	15,0
III	100,0	53,8	17,2	8,1	5,1	15,0
IV	100,0	52,3	11,0	8,6	5,1	15,0
V	100,0	50,8	11,2	8,4	5,2	16,4
VI	100,0	48,1	18,5	8,4	6,4	16,8
VII	100,0	47,8	18,1	8,1	7,1	18,1
VIII	100,0	50,4	11,0	7,8	6,8	16,0
IX	100,0	50,9	18,1	7,7	6,5	16,8

^a Obliczenie Głównego Urzędu Statystycznego według przeciętnych cen tygodniowych za ostatni tydzień każdego miesiąca, na podstawie kosztów 37 artykułów i usług, reprezentujących zasadnicze pozycje budżetu rodziny robotniczej, składającej się z 4 osób.

Tabl. 5. Wskaźniki kosztów żywności w Polsce.

Rok 1914 = 100.

Rok 1924.

Województwa Miasta	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Województwa Miasta	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
Polska	120,8	129,3	141,3	Łuck	129,0	139,1	152,3
Województwa centralne				Pińsk	140,8	136,4	137,4
M. st. Warszawa	140,1	149,1	160,5	Równe	124,1	131,6	138,5
Warszawskie	117,8	125,8	148,2	Wilno	160,6	171,5	187,5
Łódzkie	134,4	141,0	158,5	Województwa zachodnie			
Kieleckie	126,8	132,9	143,2	Poznańskie	102,6	115,3	130,6
Lubelskie	116,6	131,2	139,6	Pomorskie	110,0	121,3	136,6
Białostockie	135,9	139,3	146,9	Bydgoszcz	88,7	102,2	117,2
Białystok	131,2	142,2	154,7	Gniezno	118,6	136,1	152,4
Będzin	131,7	135,5	152,6	Grudziądz	101,9	113,5	134,5
Częstochowa	125,8	128,8	143,5	Inowrocław	112,6	130,5	143,3
Dąbrowa Górnicza	126,5	132,7	137,1	Poznań	106,2	116,8	132,6
Grodno	138,1	140,5	143,3	Toruń	116,5	128,0	138,3
Kalisz	137,9	147,0	166,4	Województwa południowe			
Kielce	115,5	120,5	129,5	Krakowskie	102,2	107,1	116,3
Lublin	116,8	129,2	140,0	Lwowskie	101,5	108,7	116,0
Łódź	136,3	142,1	159,6	Stanisławowskie	100,3	113,1	116,5
Łomża	120,0	127,5	141,1	Tarnopolskie	90,5	100,0	103,8
Pabjanice	120,1	132,3	147,9	Borysław	130,7	135,7	146,0
Piotrków	126,4	131,8	148,4	Drohobycz	145,5	159,4	166,7
Płock	114,3	124,1	147,1	Jarosław	119,4	131,6	141,0
Radom	127,4	135,4	143,3	Kolomyja	83,2	92,6	96,0
Siedlce	125,0	146,6	150,2	Kraków	100,2	104,2	115,1
Sosnowiec	129,4	137,8	146,3	Lwów	93,9	100,1	108,8
Tomaszów Mazowiecki	125,8	136,2	154,8	Nowy Sącz	122,8	131,6	132,6
Warszawa	140,1	149,1	160,5	Przemyśl	93,8	98,2	101,7
Włocławek	120,2	126,9	148,7	Rzeszów	103,6	107,2	113,2
Zamość	101,7	116,7	120,3	Stanisławów	97,4	101,7	105,8
Zawiercie	131,3	139,1	149,9	Stryj	129,6	156,5	159,0
Województwa wschodnie				Tarnopol	90,5	100,0	103,8
Okr. adm. wileński	160,6	171,5	187,5	Tarnów	97,0	103,4	110,5
Nowogródzkie	137,1	149,3	152,9	Województwo śląskie			
Polесьkie	134,0	137,0	143,4	Śląskie	115,6	125,5	141,2
Wołyńskie	123,8	132,7	141,1	Bielsko	111,4	120,9	133,3
Baranowice	137,1	149,3	152,9	Katowice	106,7	116,0	131,1
Brześć nad Bugiem	128,7	137,4	148,1	Królewska Huta	122,2	132,7	149,5
Kowel	118,2	127,9	133,6				

Tabl. 6. Porównanie kosztów żywności w miastach ^a.

Wskaźniki: Warszawa = 100.

Rok 1914 i 1924.

Województwa Miasta	1914	1 9 2 4					Województwa Miasta	1914	1 9 2 4				
	Sty- czeń	Lipiec	Sier- pień	Wrze- sień	Przec. w kwar- tale III	Sty- czeń		Lipiec	Sier- pień	Wrze- sień	Przec. w kwar- tale III		
Województwa centralne													
M. st. Warszawa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Pińsk	14,0	54,5	86,0	80,5	87,0		
Warszawskie	84,5	71,1	71,3	78,1	73,5	Równe	81,1	72,5	72,3	70,6	71,8		
Łódzkie	91,3	87,7	86,4	90,3	88,1	Wilno	84,8	56,6	56,1	98,5	97,3		
Kieleckie	93,1	84,3	83,0	83,1	83,5	Województwa zachodnie							
Lubelskie	85,2	70,7	74,8	73,9	73,1	Poznańskie	110,7	80,6	85,1	89,6	85,1		
Białostockie	87,2	84,6	81,5	81,3	82,6	Pomorskie	99,9	78,2	81,1	84,9	81,4		
Białystok	87,7	87,2	83,7	84,6	85,2	Bydgoszcz	115,4	75,6	81,8	87,2	81,5		
Bedzin	94,1	89,2	86,3	90,3	88,6	Gniezno	97,0	82,1	89,1	92,1	87,8		
Częstochowa	94,4	84,7	81,5	84,4	83,5	Grudziądz	102,1	74,8	78,3	86,2	79,8		
Dąbrowa Górna	97,8	88,3	87,1	84,1	86,5	Inowrocław	96,1	77,8	84,8	86,5	83,0		
Grodno	86,6	85,8	81,6	77,3	81,6	Poznań	110,1	83,4	86,3	91,0	86,1		
Kalisz	82,5	81,2	81,3	85,5	82,7	Toruń	97,3	81,1	83,5	83,8	82,8		
Kielce	91,1	75,8	74,3	74,2	74,8	Województwa południowe							
Lublin	86,4	72,0	74,9	75,3	74,1	Krakowskie	117,9	85,6	84,2	85,2	85,0		
Łódź	93,8	91,3	89,4	93,3	91,5	Lwowskie	120,3	85,8	86,2	85,6	85,9		
Łomża	86,6	74,2	74,1	76,6	75,0	Stanisławowskie	104,5	73,0	76,7	73,5	74,4		
Pabjanice	85,6	73,4	76,0	78,1	76,1	Tarnopolskie	117,1	75,6	78,5	75,7	76,6		
Piotrków	81,5	73,5	72,0	75,3	73,6	Borysław	103,0	56,1	53,7	53,7	54,5		
Płock	81,8	66,8	68,1	75,1	70,0	Drohobycz	90,1	93,6	96,3	93,6	94,5		
Radom	84,4	76,7	76,6	75,3	76,2	Jarosław	88,8	75,7	78,4	78,0	77,4		
Siedlce	79,2	70,7	77,9	74,1	74,2	Kolomyja	111,6	66,3	69,3	66,8	67,5		
Sosnowiec	97,7	90,3	90,3	89,1	89,1	Kraków	123,5	88,2	86,2	88,4	87,6		
Tomaszów Maz.	88,1	79,0	80,4	84,9	81,4	Lwów	130,0	87,1	87,1	88,1	87,7		
Włocławek	86,4	74,1	73,6	80,1	75,1	Nowy Sącz	92,4	81,0	81,5	76,3	79,6		
Zamość	88,6	63,3	69,3	66,4	66,7	Przemyśl	123,1	83,0	81,7	78,5	81,1		
Zawiercie	88,6	83,0	82,7	82,8	82,8	Rzeszów	98,8	73,1	77,1	69,7	71,3		
Województwa wschodnie						Stanisławów	117,0	81,4	79,8	77,2	79,5		
Okr. adm. wileński	84,3	96,6	96,9	98,5	97,3	Stryj	80,8	74,7	84,8	80,0	79,8		
Nowogródzkie	85,9	84,1	86,0	81,9	84,0	Tarnopol	117,1	75,6	78,5	75,7	76,6		
Poleskie	92,7	88,7	85,1	82,7	85,5	Tarnów	110,2	76,3	76,4	75,9	76,2		
Wolyńskie	82,3	72,5	73,1	72,1	72,8	Województwo śląskie							
Baranowice	85,1	84,1	86,0	81,1	84,0	Śląskie	114,3	94,1	95,9	100,2	96,7		
Brześć n. Bugiem	91,6	84,2	84,4	84,5	84,4	Bielsko	124,8	99,2	101,2	103,6	101,3		
Kowel	89,0	75,1	76,3	74,0	75,1	Katowice	117,8	89,7	91,6	96,2	92,5		
Łuck	76,2	70,1	71,0	72,3	71,1	Królewska Huta	109,3	95,4	97,2	101,8	98,1		

^a Obliczone na podstawie przeciętnych miesięcznych cen 16 artykułów według norm, stosowanych przez Komisję dla badania wzrostu kosztów utrzymania.

Tabl. 7. Ceny detaliczne w Warszawie ^a.

Rok 1924.

Artykuły	Cena Styczeń 1914	C e n y			Wskaźniki (Rok 1914=100)		
		Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
Chleb żytni pyłowy	0,29	0,30	0,34	0,44	103,4	117,2	151,7
Mąka pszenna	0,37	0,53	0,61	0,66	143,2	164,9	178,4
Kasza jęczmienna	0,26	0,34	0,36	0,60	130,8	138,5	230,8
Fasola	0,39	0,68	0,72	0,81	174,4	184,6	207,7
Ryż	0,65	0,64	0,69	0,91	98,5	106,2	140,0
Ziemniaki	0,054	0,10	0,09	0,10	185,2	166,7	185,2
Mleko	0,215	0,33	0,36	0,42	153,5	167,4	195,3
Jaja	0,09	0,11	0,12	0,19	122,2	133,3	211,1
Masło	2,59	4,49	5,14	6,06	173,4	198,6	234,0
Ślona	1,50	1,75	2,25	2,76	116,7	150,0	184,0
Kielbasa zwyczajna	1,55	2,54	3,52	3,91	163,9	227,1	252,3
Mięso wołowe	1,23	2,12	2,29	2,23	172,4	186,2	181,3
Cukier	0,775	1,11	1,10	1,21	143,2	141,9	156,1
Sól	0,10	0,28	0,28	0,29	280,0	280,0	290,0
Herbata	11,67	15,85	17,39	19,38	135,8	149,0	166,1
Kawa zbożowa	1,62	1,31	1,34	1,45	80,9	82,7	89,5
Węgiel	0,39	0,53	0,52	0,55	135,9	133,3	141,0
Drzewo	0,32	0,56	0,60	0,61	175,0	187,5	190,6
Nafta	0,27	0,32	0,32	0,37	118,5	118,5	137,0
Mydło zwyczajne	0,86	0,94	1,15	1,35	109,3	133,7	157,0

^a Ceny w złotych artykułów żywnościowych, nafty i mydła za kg mleka za litr, jaj za sztukę, węgla i drzewa za 10 kg.

Tabl. 8. Ceny odzieży i obuwia w Warszawie ^a.

Rok 1924.

A r t y k u ł y	Styczeń 1914	C e n y			Wskaźniki (Rok 1914=100)		
		Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
Palto męskie	79,70	122,00	122,00	122,00	153,1	153,1	153,1
Garnitur marynarkowy męski	58,45	140,00	140,00	140,00	239,5	239,5	239,5
Ubranie robocze męskie	13,28	14,00	14,00	14,00	105,4	105,4	105,4
Palto kobiece	39,85	117,00	117,00	117,00	293,6	293,6	293,6
Suknia kobiega	26,57	90,00	90,00	90,00	336,4	336,4	336,4
Ubranie kobiece codzienne	13,28	40,00	40,00	40,00	301,2	301,2	301,2
Koszula męska	3,99	14,00	14,00	14,00	350,9	350,9	350,9
Kamasze męskie	13,28	29,00	29,00	29,00	218,1	218,1	218,1
Zelówki męskie	3,19	7,00	7,00	7,00	219,4	209,4	219,4

^a Ceny w złotych przeciętne za ostatni tydzień każdego miesiąca.Tabl. 9. Ceny usług w Warszawie ^a.

Rok 1924.

N a z w a	Cena w stycz- niu 1914 r.	C e n y			Wskaźniki (Rok 1914=100)		
		Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
Mieszkanie b	34,14	10,83	12,47	12,47	31,7	36,5	36,5
Służąca (pensja miesięczna)	18,62			40,00			214,8
Elektryczność kwg.	0,7315	0,81	0,81	0,81	110,7	110,7	110,7
Gaz 1000 stóp sześciennych	5,32	7,60	7,60	7,60	142,8	142,8	142,8
Żarówka oszczędnościowa 5-50 świec	0,5852	1,00	1,00	1,00	170,9	170,9	170,9
Tramwaj (bilet normalny)	0,133	0,20	0,15	0,15	150,4	112,8	112,8
Dorożka (kurs zwykły)	0,532	0,80	0,80	0,80	150,4	150,4	150,4
Gazeta	0,053	0,15	0,15	0,15	283,0	283,0	283,0
List zwykły	0,1862	0,15	0,15	0,15	80,6	80,6	80,6
Depesza 10 słów	1,729	0,81	0,81	0,81	46,8	46,8	46,8
Telefon (zwykły abonament mies.)	13,7655	16,00	16,00	16,00	116,2	116,2	116,2
Strzyżenie	0,399	1,00	1,50	1,50	250,6	375,9	375,9
Kąpiel (wanna)	1,596			2,50			156,6
Pranie i prasowanie koszuli męskiej	0,532		1,30	1,30		244,4	244,4
Pranie i prasowanie kołnierzyka	0,1596		0,35	0,35		219,3	219,3
Lekarz (wizyta u chorego)	5,32		20,00	20,00		375,9	375,9
Dentysta (plomba cementowa)	5,32		10,00	10,00		188,0	188,0
Lecznica (porada)	1,33			3,00			225,6
Wpis szkolny c	146,30			300,000			205,1
Zeszyt szkolny	0,133	0,092	0,09	0,08	69,2	67,7	60,2
Koszt nauczania d (nauczyciel z dy- plomem)	226,10			256,27			113,3
Koszt nauczania (nauczyciel bez dyplomu)	186,20			230,74			123,9
Teatr Polski 2 piętro 1 rząd	3,458			4,50			130,1
Kino	0,399			1,50			376,0

^a Ceny w złotych przeciętne za ostatni tydzień każdego miesiąca.^b Przeciętny miesięczny koszt komornego łącznie z wodą i świadczeniami mieszkań jedno- i dwuizbowych.^c Przeciętny półroczny wpis w klasach 1-4, w szkołach średnich prywatnych męskich i żeńskich.^d Opłata nauczyciela za tygodniową godzinę rocznie.

Tabl. 10. Ceny artykułów pierwszej potrzeby w handlu detalicznym.

Ceny w złotych.

Lipiec — wrzesień 1924.

Miasta	Miejsce	Chleb żytni	Makapczenna	Kazajczenna	Ryz	Fasolabiała	Cukierkryształ	Mleko	Jaja	Kielbasa	Masło	Mięsowółowe	Słonina	Kartofle	Mydło	Węgiel	Drzewo	Nafta
Województwa centralne																		
Białystok	VII	0,31	0,56	0,34	0,57	0,67	1,13	0,24	0,10	2,68	3,23	1,34	2,21	0,11	0,95	0,06	0,05	0,35
	VIII	0,32	0,61	0,38	0,64	0,67	1,12	0,27	0,10	2,80	3,85	1,30	2,20	0,08	0,96	0,06	0,05	0,35
	IX	0,35	0,62	0,42	0,66	0,67	1,20	0,35	0,11	3,00	4,20	1,35	2,50	0,08	1,05	0,06	0,05	0,35
Będzin	VII	0,22	0,52	0,30	0,56	0,58	1,17	0,40	0,10	2,20	4,00	1,40	1,89	0,14	1,22	0,03	—	—
	VIII	0,24	0,56	0,31	0,60	0,56	1,17	0,40	0,10	2,70	4,00	1,40	2,20	0,12	1,22	0,03	—	—
	IX	0,32	0,56	0,34	0,60	0,57	1,17	0,45	0,13	2,95	4,75	1,40	2,90	0,12	1,22	0,03	—	—
Częstochowa	VII	0,28	0,55	0,32	0,61	0,60	1,22	0,29	0,09	2,00	4,40	1,22	1,67	0,11	1,22	0,04	0,05	0,34
	VIII	0,34	0,60	0,32	0,61	0,61	1,22	0,30	0,08	2,00	4,50	1,22	2,00	0,07	1,22	0,04	0,05	0,34
	IX	0,40	0,60	0,33	0,60	0,60	1,20	0,30	0,10	2,60	4,75	1,34	2,40	0,09	1,30	0,04	0,05	0,34
Dąbrowa Górnicza	VII	0,22	0,55	0,30	0,68	0,55	1,1	0,32	0,16	2,20	3,48	1,40	1,80	0,17	1,10	0,02	—	0,28
	VIII	0,28	0,58	0,32	0,70	0,55	1,06	0,33	0,16	2,70	3,88	1,40	2,78	0,09	1,10	0,02	—	0,30
	IX	0,32	0,60	0,35	0,60	0,55	1,16	0,32	0,11	2,85	4,00	1,40	3,08	0,09	1,13	0,03	—	0,28
Grodno	VII	0,32	0,41	0,26	0,66	0,61	1,22	0,24	0,09	2,48	3,76	1,15	2,17	0,09	1,05	0,06	—	0,37
	VIII	0,33	0,55	0,28	0,67	0,60	1,22	0,24	0,10	2,38	4,15	1,09	2,22	0,08	1,11	0,06	—	0,38
	IX	0,37	0,55	0,33	0,63	0,56	1,19	0,28	0,09	2,40	4,00	1,11	2,22	0,06	1,00	—	—	0,36
Kalisz	VII	0,29	0,46	0,31	0,54	0,65	1,19	0,20	0,08	2,07	4,00	1,40	1,67	0,06	0,96	0,05	0,05	0,25
	VIII	0,33	0,53	0,35	0,54	0,55	1,18	0,20	0,08	2,58	4,70	1,35	1,95	0,09	1,28	0,05	0,05	0,25
	IX	0,42	0,52	0,42	0,56	0,54	1,24	0,21	0,16	2,56	5,38	1,30	2,28	0,06	1,17	0,05	0,05	0,27
Kielce	VII	0,26	0,50	0,30	0,61	0,72	1,20	0,23	0,07	2,03	2,71	1,21	1,43	0,10	1,11	0,04	0,02	0,31
	VIII	0,28	0,54	0,33	0,65	0,72	1,15	0,20	0,07	2,53	2,58	1,27	1,86	0,09	1,19	0,04	0,02	0,31
	IX	0,33	0,60	0,34	0,66	0,72	1,17	0,19	0,09	2,70	3,31	1,27	2,05	0,07	1,22	0,04	0,02	0,31
Lublin	VII	0,23	0,45	0,36	0,65	0,56	1,12	0,26	0,08	1,49	1,94	1,09	1,28	0,08	0,89	0,05	0,04	0,24
	VIII	0,30	0,47	0,33	0,58	0,61	1,12	0,22	0,09	1,70	3,56	1,30	1,90	0,07	0,98	0,05	0,04	0,31
	IX	0,36	0,46	0,34	0,70	0,53	1,18	0,22	0,12	2,17	3,98	1,16	1,86	0,06	1,24	0,05	0,04	0,32
Łódź	VII	0,25	0,54	0,30	0,73	0,61	1,11	0,30	0,11	1,88	3,83	1,65	1,51	0,16	1,03	0,06	0,06	0,36
	VIII	0,32	0,58	0,34	0,73	0,63	1,14	0,29	0,11	2,46	4,45	1,60	2,20	0,09	1,06	0,06	0,06	0,35
	IX	0,38	0,60	0,38	0,80	0,65	1,18	0,31	0,14	2,80	5,33	1,68	2,67	0,08	1,26	0,06	0,06	0,35
Łomża	VII	0,24	0,53	0,27	0,60	0,55	1,16	0,17	0,09	2,00	2,57	0,90	1,50	0,09	0,80	0,05	0,03	0,30
	VIII	0,29	0,54	0,30	0,68	0,53	1,16	0,17	0,08	2,20	3,00	1,03	1,68	0,10	0,90	0,05	0,02	0,30
	IX	0,33	0,54	0,36	0,70	0,51	1,28	0,24	0,12	2,30	3,94	1,10	1,90	0,08	—	0,05	0,04	0,30
Pabjanice	VII	0,23	0,48	0,26	0,54	0,60	1,09	0,22	0,08	1,76	4,00	1,12	1,53	0,07	0,90	0,04	0,05	0,28
	VIII	0,28	0,56	0,31	0,62	0,60	1,17	0,23	0,08	2,10	4,00	1,30	2,10	0,05	0,90	0,04	0,05	0,26
	IX	0,35	0,54	0,34	0,64	0,60	1,11	0,25	0,11	2,25	5,30	1,30	2,30	0,05	0,93	0,04	0,05	0,27
Piotrków	VII	0,22	0,50	0,28	0,57	0,58	1,08	0,20	0,08	2,00	2,95	1,28	1,39	0,10	1,10	0,04	0,04	0,28
	VIII	0,26	0,58	0,28	0,61	0,56	1,13	0,20	0,08	2,20	3,00	1,28	1,80	0,07	1,10	0,04	0,04	0,28
	IX	0,30	0,56	0,32	0,62	0,56	1,13	0,20	0,12	2,65	4,10	1,28	2,23	0,07	1,10	0,04	0,04	0,28
Płock	VII	0,22	0,40	0,23	0,59	0,44	1,09	0,16	0,08	2,00	2,62	1,11	1,40	0,05	0,95	0,05	0,05	0,42
	VIII	0,27	0,46	0,23	0,61	0,53	1,09	0,17	0,08	2,25	3,25	1,10	1,53	0,05	1,00	0,05	0,05	0,42
	IX	0,33	0,46	0,44	0,64	0,46	1,18	0,24	0,12	3,00	4,11	1,10	1,65	0,05	1,20	0,05	0,05	0,42
Radom	VII	0,26	0,61	0,40	0,61	0,70	1,15	0,18	0,08	2,22	3,05	1,11	1,67	0,08	1,00	0,05	0,05	0,28
	VIII	0,30	0,68	0,37	0,64	0,67	1,16	0,20	0,09	2,35	3,38	1,11	1,80	0,07	1,08	0,05	0,05	0,28
	IX	0,33	0,68	0,40	0,65	0,80	1,20	0,24	0,12	2,22	4,00	1,18	1,67	0,06	1,20	0,05	0,05	0,29
Siedlce	VII	0,25	0,51	0,31	0,60	0,65	1,13	0,18	0,08	1,70	2,65	1,00	1,35	0,08	0,93	0,06	0,04	0,34
	VIII	0,31	0,54	0,34	0,62	0,61	1,15	0,25	0,09	2,15	4,00	1,10	1,85	0,06	1,00	0,06	0,04	0,34
	IX	0,36	0,50	0,38	0,66	0,63	1,16	0,21	0,12	2,40	3,38	1,20	2,00	0,04	1,00	0,06	0,04	0,40
Sosnowiec	VII	0,22	0,55	0,33	0,60	0,58	1,17	0,42	0,09	2,30	4,00	1,40	1,66	0,15	1,21	0,03	0,05	0,29
	VIII	0,29	0,59	0,36	0,68	0,58	1,18	0,39	0,10	2,60	4,19	1,40	2,50	0,11	1,20	0,02	0,05	0,27
	IX	0,34	0,60	0,39	0,65	0,59	1,21	0,42	0,11	2,80	4,50	1,40	2,90	0,10	1,33	0,03	0,05	0,40
Tomaszów Mazowiecki	VII	0,23	0,55	0,32	0,65	0,63	1,12	0,25	0,10	1,75	3,00	1,38	1,67	0,08	1,11	0,05	0,03	0,28
	VIII	0,29	0,61	0,34	0,76	0,80	1,25	0,25	0,10	2,28	3,25	1,38	2,09	0,04	1,11	0,06	0,02	0,29
	IX	0,35	0,74	0,40	0,80	0,80	1,25	0,25	0,15	2,80	4,20	1,38	2,50	0,04	1,10	0,05	0,05	0,28
Warszawa	VII	0,30	0,52	0,34	0,64	0,69	1,11	0,33	0,11	2,28	4,15	2,16	1,47	0,16	0,94	0,05	0,06	0,32
	VIII	0,33	0,58	0,34	0,67	0,71	1,10	0,34	0,12	3,27	4,84	2,22	2,14	0,09	1,05	0,05	0,06	0,32
	IX	0,35	0,62	0,43	0,78	0,76	1,11	0,38	0,13	3,57	5,43	2,28	2,32	0,09	1,18	0,05	0,06	0,34
Włocławek	VII	0,22	0,44	0,25	0,61	0,58	1,11	0,20	0,11	1,90	2,90	1,00	1,70	0,10	1,33	0,05	0,04	0,31
	VIII	0,28	0,50	0,32	0,60	0,58	1,12	0,20	0,10	1,95	3,51	1,13	1,93	0,06	1,34	0,05	0,04	0,37
	IX	0,35	0,50	0,39	0,63	0,61	1,11	0,24	0,14	2,40	4,34	1,30	2,30	0,07	1,25	0,05	0,04	0,37
Zamość	VII	0,27	0,42	0,28	0,67	0,50	1,39	0,18	0,07	1,86	2,75	0,60	1,18	0,05	0,86	0,07	0,02	0,35
	VIII	0,30	0,45	0,39	0,67	0,50	1,33	0,18	0,08	2,34	3,27	0,80	2,00	0,05	0,83	0,07	0,03	0,36
	IX	0,30	0,44	0,33	0,65	0,45	1,30	0,21	0,09	2,10	4,21	0,80	2,00	0,04	0,83	0,06	0,03	0,36
Zawiercie	VII	0,25	0,55	0,30	0,61	0,63	1,15	0,30	0,09	2,20	3,50	1,22	1,69	0,13	1,00	0,03	0,05	0,35
	VIII	0,30	0,55	0,30	0,61	0,60	1,15	0,38	0,09	2,20	4,00	1,22	2,00	0,09	1,00	0,03	0,05	0,35
	IX	0,35	0,55	0,35	0,65	0,65	1,15	0,35	0,10	2,60	4,13	1,22	2,85	0,10	1,00	0,03	0,05	0,35

Tabl. 10. Ceny artykułów pierwszej potrzeby w handlu detalicznym (c. d.)

Ceny w złotych.

Lipiec — wrzesień 1924.

Miasta	Mie- siące	Chleb żytni pytl.	Maka pszen- na	Kasza jęcz- mien- na	Ryż	Faso- ła biała	Cu- kier kry- ształ	Mleko	Jaja	Kiel- basa	Masło	Mięso wołow- e	Śloni- na	Kar- tofle	Mydło	Wę- giel	Drze- wo	Najta
Województwa wschodnie																		
Baranówicze	VII	0,32	0,61	0,28	0,71	0,73	1,25	0,32	0,09	1,63	3,48	1,06	1,70	0,06	0,90	—	—	0,39
	VIII	0,33	0,60	0,28	0,69	0,71	1,11	0,35	0,10	2,30	4,44	1,11	2,11	0,07	0,90	—	—	0,39
	IX	0,33	0,67	0,32	0,74	0,70	1,17	0,35	0,10	2,30	4,44	1,00	2,23	0,06	0,98	—	—	0,41
Brześć nad Bugiem	VII	0,33	0,40	0,40	0,64	0,72	1,10	0,33	0,09	2,10	3,88	0,89	1,70	0,11	1,18	0,07	—	0,30
	VIII	0,36	0,61	0,40	0,61	0,66	1,11	0,32	0,09	2,38	4,25	0,90	1,90	0,09	1,20	0,07	—	0,30
	IX	0,40	0,55	0,40	0,61	0,58	1,12	0,35	0,10	2,75	4,73	1,10	2,20	0,08	1,30	0,07	—	0,31
Kowel	VII	0,28	0,39	0,28	0,66	0,57	1,15	0,23	0,05	2,05	2,21	1,11	1,93	0,14	1,07	—	—	0,31
	VIII	0,36	0,44	0,40	0,69	0,59	1,15	0,25	0,05	2,36	2,30	1,11	2,15	0,12	1,07	—	—	0,32
	IX	0,43	0,49	0,41	0,70	0,58	1,15	0,27	0,06	2,45	2,35	1,11	2,20	0,10	1,10	0,04	—	0,30
Łuck	VII	0,28	0,40	0,30	0,65	0,50	1,10	0,22	0,06	1,53	2,51	0,94	1,53	0,07	1,11	0,07	0,04	0,30
	VIII	0,34	0,38	0,37	0,66	0,47	1,11	0,22	0,06	2,13	3,33	0,70	2,13	0,08	1,29	0,07	0,04	0,30
	IX	0,40	0,45	0,35	0,80	0,47	1,16	0,24	0,07	2,50	3,51	0,70	2,15	0,09	1,18	0,07	0,04	0,30
Pińsk	VII	0,33	0,38	0,37	0,61	0,63	1,24	0,32	0,10	2,71	5,00	1,01	2,21	0,16	1,19	—	—	0,37
	VIII	0,33	0,43	0,35	0,66	0,56	1,22	0,36	0,10	2,78	5,00	1,00	2,20	0,09	1,50	—	—	0,35
	IX	0,36	0,49	0,37	0,65	0,60	1,23	0,40	0,10	2,64	5,00	0,90	2,20	0,07	1,50	—	—	0,35
Równe	VII	0,23	0,46	0,29	0,62	0,55	1,10	0,22	0,08	1,90	2,93	0,89	1,79	0,10	0,85	—	—	0,31
	VIII	0,28	0,47	0,29	0,70	0,54	1,11	0,23	0,08	1,90	3,11	1,00	1,79	0,11	0,95	—	—	0,28
	IX	0,33	0,48	0,32	0,74	0,49	1,24	0,23	0,07	1,98	3,56	1,03	2,19	0,08	0,96	—	0,04	0,31
Wilno	VII	0,34	0,62	0,50	0,62	0,78	1,21	0,32	0,15	3,00	4,59	1,06	2,25	0,12	1,11	0,07	0,03	0,30
	VIII	0,35	0,58	0,55	0,69	0,63	1,19	0,35	0,14	3,00	5,00	1,45	2,50	0,11	1,12	0,07	0,03	0,34
	IX	0,42	0,61	0,56	0,72	0,65	1,23	0,36	0,15	3,00	5,65	1,59	2,95	0,12	1,20	0,07	0,03	0,34
Województwa zachodnie																		
Bydgoszcz	VII	0,22	0,48	0,30	0,67	1,00	1,06	0,20	0,11	1,32	2,96	1,42	1,47	0,10	1,30	0,05	0,04	0,36
	VIII	0,28	0,55	0,38	0,70	1,00	1,13	0,23	0,11	1,60	3,85	1,68	2,08	0,09	1,30	0,05	0,04	0,36
	IX	0,35	0,60	0,50	0,70	1,00	1,16	0,25	0,15	1,95	4,65	1,80	2,55	0,10	1,40	0,05	0,05	0,39
Gniezno	VII	0,24	0,50	0,32	0,68	0,61	1,20	0,17	0,11	2,15	2,51	1,51	1,55	0,18	1,73	0,05	—	0,38
	VIII	0,27	0,58	0,35	0,78	0,57	1,20	0,20	0,12	2,75	3,55	1,85	2,25	0,16	2,40	0,05	—	0,38
	IX	0,34	0,59	0,48	0,75	0,69	1,30	0,21	0,13	3,20	4,55	2,00	2,80	0,13	2,00	0,05	—	0,39
Grudziądz	VII	0,25	0,42	0,28	0,68	0,90	1,20	0,19	0,08	1,80	2,48	1,40	1,80	0,09	1,15	0,05	0,05	0,29
	VIII	0,33	0,45	0,40	0,70	0,90	1,24	0,19	0,10	2,00	3,25	1,48	2,15	0,06	1,20	0,05	0,03	0,44
	IX	0,35	0,48	0,55	0,80	0,65	1,20	0,20	0,13	2,80	4,20	2,00	2,65	0,07	1,20	0,05	0,06	0,41
Inowrocław	VII	0,24	0,40	0,28	0,74	1,12	1,10	0,18	0,10	1,65	2,75	1,60	1,46	0,10	2,00	0,06	—	0,37
	VIII	0,29	0,52	0,40	0,83	1,08	1,10	0,18	0,15	1,89	3,52	1,94	2,08	0,06	1,50	0,06	—	0,39
	IX	0,38	0,57	0,50	0,93	0,60	1,14	0,20	0,17	2,30	4,05	1,80	2,40	0,05	1,60	0,05	—	0,39
Poznań	VII	0,22	0,50	0,33	0,61	0,78	1,02	0,23	0,10	1,58	3,25	1,95	1,48	0,17	1,40	0,05	—	0,37
	VIII	0,31	0,53	0,35	0,68	0,78	1,10	0,25	0,10	2,00	4,20	2,00	2,20	0,10	1,40	0,05	—	0,37
	IX	0,36	0,58	0,49	0,70	0,98	1,13	0,26	0,14	2,20	4,90	2,20	2,65	0,10	1,53	0,05	—	0,38
Toruń	VII	0,25	0,44	0,31	0,72	0,80	1,12	0,18	0,10	1,57	2,85	1,37	1,42	0,20	1,54	0,05	—	0,41
	VIII	0,28	0,55	0,35	0,81	0,85	1,19	0,20	0,11	1,80	4,18	1,70	2,23	0,08	1,48	0,05	—	0,41
	IX	0,38	0,49	0,43	0,73	0,81	1,20	0,23	0,13	1,93	4,68	1,66	2,40	0,07	1,59	0,05	—	0,43
Województwa południowe																		
Borysław	VII	0,33	0,56	0,44	0,66	0,55	1,40	0,33	0,09	3,00	4,30	1,12	2,00	0,11	1,30	0,05	0,04	0,28
	VIII	0,35	0,65	0,48	0,75	0,55	1,40	0,33	0,09	2,60	4,20	1,12	2,40	0,12	1,40	0,05	0,04	0,28
	IX	0,42	0,68	0,48	0,73	0,55	1,40	0,33	0,14	2,90	4,20	1,20	2,40	0,10	1,40	0,05	0,03	0,28
Drohobycz	VII	0,31	0,58	0,40	0,64	0,68	1,29	0,29	0,08	2,10	4,10	1,07	2,05	0,11	1,25	0,06	0,03	0,24
	VIII	0,37	0,66	0,44	0,70	0,77	1,29	0,29	0,08	2,50	5,00	1,26	2,50	0,10	—	—	—	—
	IX	0,39	0,68	0,45	0,70	0,86	1,35	0,30	0,10	2,80	4,40	1,45	2,80	0,10	1,25	0,06	0,04	0,26
Jarosław	VII	0,30	0,51	0,31	0,60	0,50	1,28	0,24	0,07	1,78	2,75	1,12	1,67	0,07	1,11	0,04	0,03	0,30
	VIII	0,30	0,60	0,38	0,63	0,45	1,22	0,24	0,08	2,60	3,23	1,27	1,95	0,08	1,21	0,04	0,03	0,25
	IX	0,39	0,70	0,39	0,63	0,55	1,24	0,22	0,09	2,60	2,95	1,32	2,19	0,05	1,32	0,04	0,04	0,25
Kolomyja	VII	0,28	0,40	0,30	0,67	0,24	1,20	0,14	0,06	1,56	2,99	0,80	1,56	0,05	1,17	—	—	0,26
	VIII	0,36	0,49	0,34	0,69	0,34	1,20	0,14	0,07	2,00	3,06	0,80	1,91	0,04	1,19	—	—	0,26
	IX	0,38	0,48	0,35	0,70	0,22	1,30	0,18	0,07	2,10	3,06	0,80	2,00	0,04	1,25	—	—	0,27
Kraków	VII	0,27	0,53	0,32	0,67	0,60	1,11	0,35	0,09	1,61	3,58	1,47	1,56	0,16	1,33	0,04	0,06	0,27
	VIII	0,29	0,59	0,34	0,70	0,62	1,17	0,30	0,10	1,80	4,35	1,45	1,74	0,15	1,33	0,04	0,06	0,33
	IX	0,33	0,64	0,35	0,70	0,65	1,20	0,34	0,13	2,48	5,00	1,58	2,30	0,12	1,33	0,04	0,06	0,33
Lwów	VII	0,28	0,51	0,35	0,75	0,60	1,10	0,30	0,09	2,04	4,00	1,44	1,50	0,12	1,20	0,06	0,03	0,28
	VIII	0,35	0,61	0,35	0,83	0,60	1,12	0,30	0,09	2,61	4,00	1,44	1,88	0,10	1,30	0,06	0,03	0,28
	IX	0,39	0,62	0,35	0,95	0,60	1,20	0,35	0,11	2,95	4,20	1,47	2,15	0,09	1,30	0,06	0,03	0,28

Tabl. 10. Ceny artykułów pierwszej potrzeby w handlu detalicznym (dok.).
Ceny w złotych. Lipiec—wrzesień 1924.

Miasta	Mie- siące	Chleb żytni pył.	Mąka pszem- na	Kasza jęcz- mien- na	Ryż	Faso- ła biała	Cu- kier krys- ształ	Mleko	Jaja	Kiel- basa	Masło	Mięso wołowe	Stoni- na	Kar- tofle	Mądro	Wę- giel	Drze- wo	Naita
Nowy Sącz	VII	0,28	0,51	0,33	0,66	0,50	1,44	0,25	0,07	1,81	3,73	1,10	1,82	0,12	0,93	0,04	0,03	0,29
	VIII	0,31	0,60	0,32	0,66	0,60	1,40	0,27	0,08	2,00	4,12	1,26	2,20	0,11	1,18	0,04	0,03	0,29
	IX	0,35	0,58	0,40	0,67	0,55	1,33	0,25	0,09	3,20	3,30	1,20	2,40	0,10	1,20	0,04	0,03	0,29
Przemyśl	VII	0,28	0,55	0,39	0,67	0,56	1,12	0,25	0,07	2,67	3,33	1,20	2,00	0,08	1,32	0,05	0,03	0,32
	VIII	0,29	0,61	0,41	0,66	0,60	1,18	0,25	0,07	2,73	3,70	1,20	2,18	0,11	1,32	0,05	0,03	0,31
	IX	0,32	0,66	0,40	0,65	0,60	1,22	0,26	0,08	2,80	4,00	1,20	2,40	0,09	1,36	0,05	0,03	0,31
Rzeszów	VII	0,26	0,44	0,44	0,66	0,48	1,19	0,22	0,06	1,48	3,00	0,98	1,64	0,14	1,25	0,05		0,27
	VIII	0,30	0,50	0,44	0,66	0,50	1,11	0,22	0,06	1,69	3,00	1,06	1,86	0,11	1,30	0,04	0,03	0,28
	IX	0,36	0,55	0,50	0,66	0,51	1,11	0,22	0,08	1,91	3,20	1,10	2,03	0,07	1,30	0,04	0,03	0,28
Stanisławów	VII	0,30	0,54	0,31	0,66	0,32	1,08	0,20	0,06	2,22	3,20	1,19	2,00	0,12	1,22	0,06	0,03	0,24
	VIII	0,35	0,58	0,36	0,67	0,35	1,15	0,21	0,08	2,29	3,50	1,27	2,15	0,07	1,22	0,06	0,03	0,25
	IX	0,37	0,61	0,28	0,62	0,41	1,18	0,23	0,09	2,40	3,68	1,40	2,48	0,04	1,22	0,06	0,04	0,26
Stryj	VII	0,28	0,43	0,28	0,63	0,50	1,33	0,25	0,07	2,11	4,00	0,78	1,45	0,08	1,30	0,05	0,03	0,25
	VIII	0,37	0,50	0,38	0,66	0,67	1,34	0,25	0,10	2,50	4,63	1,05	2,10	0,08	1,40	0,05	0,03	0,23
	IX	0,37	0,49	0,40	0,67	0,67	1,20	0,31	0,12	2,50	4,38	1,05	2,10	0,06	1,40	0,04	0,03	0,25
Tarnopol	VII	0,20	0,48	0,20	0,62	0,31	1,15	0,20	0,08	1,85	3,80	1,08	1,56	0,14	1,34	0,06	0,03	0,29
	VIII	0,27	0,70	0,26	0,69	0,50	1,15	0,23	0,09	1,85	4,35	1,18	1,85	0,10	1,24	0,06	0,03	0,30
	IX	0,29	0,64	0,24	0,76	0,22	1,32	0,25	0,07	1,85	5,28	1,20	1,90	0,08	1,40	0,05	0,03	0,30
Tarnów	VII	0,27	0,50	0,39	0,62	0,67	1,11	0,23	0,08	1,40	3,33	1,10	1,50	0,12	1,33	0,05	0,03	0,25
	VIII	0,28	0,50	0,41	0,63	0,66	1,17	0,26	0,09	1,90	3,38	1,14	2,00	0,08	1,43	0,05	0,04	0,26
	IX	0,34	0,60	0,45	0,65	0,58	1,18	0,27	0,10	2,20	3,37	1,20	2,20	0,08	1,50	0,05	0,04	0,27
W o j e w ó d z t w o ś l ą s k i e																		
Bielsko	VII	0,32	0,54	0,63	0,61	0,62	1,10	0,38	0,09	2,20	4,00	1,57	1,82	0,21	1,44	0,04		0,30
	VIII	0,36	0,60	0,70	0,68	0,67	1,19	0,38	0,11	2,70	4,50	1,68	2,30	0,20	1,49	0,04		0,30
	IX	0,44	0,70	0,75	0,70	0,68	1,20	0,40	0,12	3,20	5,20	1,70	2,50	0,20	1,50	0,04		0,31
Katowice	VII	0,25	0,50	0,40	0,70	0,70	1,12	0,34	0,10	2,20	3,90	1,66	1,78	0,12	1,40	0,03		0,40
	VIII	0,29	0,54	0,40	0,70	0,73	1,20	0,34	0,10	2,75	4,60	1,77	2,20	0,11	1,40	0,03		0,40
	IX	0,42	0,56	0,60	0,90	0,80	1,23	0,34	0,10	3,20	5,60	1,80	3,00	0,08	1,45	0,03		0,40
Królewska Huta	VII	0,25	0,59	0,70	0,80	0,70	1,10	0,34	0,13	2,20	4,15	1,66	1,80	0,16	1,50	0,05		0,43
	VIII	0,27	0,63	0,70	1,05	0,70	1,20	0,34	0,12	2,75	5,35	1,77	2,75	0,10	1,50	0,05		0,43
	IX	0,34	0,77	0,80	1,20	0,70	1,30	0,34	0,12	4,00	5,80	1,85	3,00	0,08	1,50	0,05		0,43

a Ceny przeciętne za cały miesiąc, podawane przez magistraty miast.

b Mleko za litr, jaja za sztukę, pozostałe artykuły za kg.